

gennemgang af apoteksproduktionen, hovedsagelig ud fra en pris- og konkurrencemæssig synsvinkel.

Problemstillingen.

Den stedfundne udvikling af apoteksproduktionen har fjernet sig fra apotekerloven af 1954, der forudsætter, at apotekernes fremstilling af lægemidler foregår på det enkelte apotek. Lægemedelloven af 1975 lægger op til ligestilling af al lægemiddelfremstilling for så vidt angår registrering og kontrol og til en afklaring af apoteksproduktionsforhold.

Ved udformningen af de fremtidige retningslinier for apoteksproduktionen må det tages i betragtning, at denne udgør en betydelig del af det danske lægemiddelsalg, især inden for det såkaldte prisbillige basissortiment.

Retningslinierne må videre tage den skete udvikling i retning af centraliseret produktion efter industrielle metoder i betragtning.

Ved tilrettelæggelsen af de legale rammer for den fremtidige apoteksproduktionsvirksomhed vil det derfor være velbegrunderet at skelne mellem den produktion af lægemidler, der finder sted på det enkelte apotek til apotekets egen patientkreds (decentral produktion) og den centraliserede produktion, der finder sted på de 16 produktionsapoteker.

Denne sondring kan danne grundlag for en klarere afgrænsning af bevillingshavernes funktioner og dermed for en tydeligere adskillelse mellem apotekernes opgaver vedrørende eneretten til detalhandel med lægemidler og dertil knyttet egenproduktion og disses virksomhed med produktion af specialiteter i stor målestok til salg på andre apoteker.

Den centraliserede produktionsvirksomhed må derfor udskilles fra den almindelige apoteksvirksomhed, både hvad angår økonomi og de til apotekerbevillingen knyttede rettigheder og pligter.

Den økonomiske adskillelse af virksomheden med centraliseret produktion anses i øvrigt at være nødvendig for at sikre, at alle de med fremstillingen forbundne omkostninger dækkes over prisen på disse produkter og for at sikre, at mulige rationaliseringsgevinster kan føre til et lavere prisniveau. Både igennem den økonomiske adskillelse og udskillelsen fra bevillingssystemet imødegås påstande om, at apotekernes avance ved salg af lægemidler subventionerer apoteksproduktionen.

I forbindelse med fastlæggelsen af de fremtidige rammer må der træffes bestemmelse om, hvem der skal være indehaver af registreringsretten til det lægemiddelsortiment, der i dag fremstilles på apo-

teker og sygehusapoteker, og som er optaget i sundhedsstyrelsens specialitetsregister uden angivelse af registreringsindehaver. Registreringsretten giver sin indehaver adgang til at bestemme, om produktet fortsat skal markedsføres, fastlægge markedsføringen (under iagttagelse af lægemiddellovens regler) og til at fastsætte den pris, hvortil præparatet sælges til apotekerne (under monopolstyrets kontrol).

Målsætning.

Under henvisning til det foran anførte om apoteksproduktionens store andel af lægemiddelforbruget i Danmark og om problemstillingen i øvrigt er det nødvendigt ved dette lovforslag at formulere en generel målsætning for den produktionsvirksomhed, der i dag finder sted på apoteker og sygehusapoteker, således at der fremtidig kan administreres herefter. Dette gælder også for så vidt angår den videre udvikling af denne lægemiddelproduktion, hvad enten den foregår på sygehusapoteker eller på apoteker eller virksomheder, der drives eller ejes af apotekere eller sammenslutninger af disse.

Der er derfor i lovforslagets § 14 optaget en egentlig formålsbestemmelse, som dækker hele sortimentet i apoteksproduktionen, hvad enten fremstillingen sker decentralt eller centraliseret.

Herefter skal tilgodeses det forsyningsmæssige aspekt i apotekers og sygehusapotekers deltagelse i landets samlede lægemiddelfremstilling, hvorved bl. a. må tages hensyn til den samfundsmæssige interesse i, at der opretholdes et tilstrækkeligt beredskab af varer, produktionsfaciliteter og personale m.v.

Dette hensyn til forsyningsikkerheden må samtidig søges afbalanceret over for hensynet til rationel og økonomisk udnyttelse af eksisterende ressourcer og kapacitet og til en faglig hensigtsmæssig tilrettelæggelse af produktionsvirksomheden.

Dette indebærer, at der dels – i en takt som bl. a. må tages hensyn til det eksisterende apparats funktionsduelighed og teknologi og til uddannelse af personale – påregnes at ske en videre udvikling i retning af centraliseret fremstilling af præparater, dels at sådanne præparater efterhånden også færdiggøres (d.v.s. pakkes i de for forbrugerne bestemte pakninger), før de leveres til de distribuerende apoteker.

Det må herved tages i betragtning, at også faglige hensyn, herunder sikkerhedsmæssige, vil tale for, at produktion af ensartede præparater forestås af én, måske ganske få, produktionsafdelinger, og